Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Verduijn, R. Gunst	**Datum**	5 juli 2024
Doorkiesnummer	030 2863253	**Kenmerk**	12517438
E-mail	h.verduijn@utrecht.nl	**Onderwerp**	Onderzoeksrapport hulp en dienstverlening sekswerk
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Sekswerk

Geachte leden van de raad,

Samen met sekswerkers, exploitanten en andere betrokken partijen in onze stad werken we aan een vernieuwd sekswerkbeleid, zodat sekswerkers schoon, veilig en transparant hun beroep kunnen uitoefenen. Een cruciaal onderdeel hiervan is goede hulp- en dienstverlening aan de sekswerkers. Daar werken we iedere dag aan en blijven hier ook in leren en verbeteren.
Aangezien vanaf 2025 een nieuwe subsidieperiode ingaat, hebben wij opnieuw een subsidieuitvraag opgesteld voor de hulp- en dienstverlening aan sekswerkers die in Utrecht wonen en/of werken of die de branche willen verlaten. Met deze subsidie wordt ook de hulp- en dienstverlening georganiseerd voor thuiswerkende sekswerkers (Modernisering Sekswerkbeleid).
Ter voorbereiding op deze subsidieuitvraag hebben wij het Verwey-Jonker Instituut opdracht gegeven een kortlopend onderzoek te doen naar de vragen en behoeften van sekswerkers ten aanzien van hulp- en dienstverlening. Met deze brief nemen we u graag mee in de bevindingen van dit onderzoek.

Laagdrempelige hulp aan sekswerkers blijft nodig
Het onderzoek richtte zich vooral op de vraag of de subsidieactiviteiten van de gemeente Utrecht aansluiten bij de vragen en behoeften van de sekswerkers. Met daarin meegenomen de proeftuinen thuiswerken, het werken op een kleinschalige locatie en de pilot vertrouwenspersoon voor sekswerkers. De resultaten van het Verwey-Jonker onderzoek wijzen uit dat het huidige aanbod goed aansluit op de behoefte van sekswerkers en ook nog steeds nodig is. Sekswerkers waarderen de laagdrempeligheid van de specialistische hulp- en dienstverlening en de aanwezige kennis van hun vakgebied met alle vraagstukken die daarbij horen. Voor hen is dit vaak de enige hulp- en dienstverlening waar zij gebruik van maken, onder andere vanwege negatieve ervaringen met reguliere hulp- en dienstverlening. Echter is ook gebleken dat nog niet iedere sekswerker het aanbod weet te vinden, dus blijft inzet hierop nodig.
Wij hebben de uitkomsten van het Verwey-Jonker-onderzoek verwerkt in de nieuwe subsidieuitvraag voor 2025 en verder.

Al zijn de onderzoeksresultaten vanwege het beperkte aantal respondenten niet generaliseerbaar, deze vormen wel aanvullende kennis en informatie op de klankbordgroep en het sekswerkplatform. Daarnaast is voor dit onderzoek een groep professionals geïnterviewd die vanuit het perspectief van de sekswerkers meedachten en aanvulden.

Voor welke activiteiten subsidie?
Het onderzoek wijst uit dat het belangrijk is subsidie beschikbaar te stellen voor een breed en laagdrempelig aanbod van hulp- en dienstverlening aan sekswerkers, inclusief een artsenspreekuur. Omdat de vragen van sekswerkers vaak erg uiteenlopen, is maatwerk nodig. Zo hebben sekswerkers met een migratieachtergrond vaker behoefte aan hulp en begeleiding bij bijvoorbeeld belastingaangifte en het regelen van een zorgverzekering. Mannelijke sekswerkers geven daarnaast aan het prettig te vinden dat er meer diversiteit is onder de hulpverleners, zoals een standaard beschikbare mannelijke hulpverlener.

Sociale contacten
Sekswerkers geven aan dat zij het belangrijk vinden dat hulpverleners ook actief naar hun toekomen en hulp aanbieden (*outreachend* werken), afhankelijk van de plaats waar zij werken (on – en offline). Om de sekswerkers zo goed mogelijk te kunnen bereiken, continueren wij daarom ook de mogelijkheid van subsidie voor samenwerking met hulp- en dienstverlening en partners, zoals met VTH.
In het onderzoeksrapport klinkt ook de behoefte van sekswerkers aan informele contacten en sociale activiteiten zoals een kerstlunch met collega's. Deze activiteiten versterken het netwerk van sekswerkers onderling en draagt hiermee onder andere ook bij aan veiliger werken. Om die reden willen wij ook deze activiteiten mogelijk blijven maken.

Destigmatisering
Wij continueren de subsidie ook voor deskundigheidsbevordering van ketenpartners en maatschappelijke organisaties om stigmatisering tegen te gaan. Uit dit onderzoeksrapport blijkt (opnieuw) dat sekswerkers bang zijn voor stigmatisering en zich om die reden niet altijd vrij voelen om hulp te zoeken als dat nodig is. Soms is de vertrouwenspersoon of de specialistische hulpverlener de enige met wie een sekswerker over het werk durft te praten. Deskundigheidsbevordering draagt bij aan destigmatisering en het verlagen van de drempel voor sekswerkers om ook naar reguliere instanties te gaan. De geïnterviewde professionals onderschrijven dit belang en benadrukken dat dit voor veel verschillende instanties geldt. Een goede samenwerking tussen de specialistische hulpverlening en reguliere (hulp)instanties wordt ook door de sekswerkers als positief ervaren bij doorverwijzing naar ketenpartners, juist omdat dit onder begeleiding van de specialistische aanbieder gebeurt.

Hulp- en dienstverlening voor de proeftuinen modernisering sekswerkbeleid
Zoals eerder met u besproken in de commissie VOWE wordt de hulp- en dienstverlening voor de proeftuinen in het kader van Modernisering Sekswerkbeleid via de subsidieuitvraag geregeld. Aankomende 12 september bespreekt u in dit verband het raadsvoorstel Vaststelling Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening thuissekswerk. Specifiek voor de proeftuin thuiswerken sluiten wij aan bij de wensen van sekswerkers door ondersteuning te subsidiëren bij gezond, veilig en hygiënisch thuiswerken.
Ook maatjesprojecten voor thuiswerkende sekswerkers hebben wij meegenomen. Daarnaast continueren wij de subsidie voor de samenwerking van de hulpverlening en VTH bij huisbezoeken.

Een (anoniem) luisterend oor
De vertrouwenspersoon voor sekswerkers is er nadrukkelijk voor álle sekswerkers in de stad en werkt op het snijvlak van zorg en veiligheid, waardoor zij een onafhankelijke positie inneemt in het veld. Wij verwachten - mede op basis van de bevindingen in het rapport - dat deze inzet ook bijdraagt aan veilig en gezond thuiswerken. De meeste sekswerkers weten dat de vertrouwenspersoon er is, en degenen die contact met haar hebben gehad zijn daar tevreden over. Genoemd wordt bijvoorbeeld de prettige begeleiding bij het leggen van contact met de politie. Een aantal sekswerkers gaf aan van plan te zijn de vertrouwenspersoon te willen spreken vanwege een instabiele situatie.
De sekswerkers vertelden dat zij behoefte hebben aan een (anoniem) luisterend oor, snel of kort contact over een vraag en regie op de wijze waarop dit contact plaatsvindt. Ook daarbij speelt de vertrouwenspersoon een grote rol.

Begeleiding bij het uitstappen
De geïnterviewde professionals geven aan dat het nadenken over verandering van werk vaak ontstaat tijdens een bestaand hulp-/dienstverleningstraject. Zo'n traject bestaat meestal (eerst) uit hulp- en

dienstverlening gericht op stabilisatie en verbetering van de leefsituatie. Zodra de situatie stabiel en veilig genoeg voelt om over de toekomst na te denken, volgt altijd een open gesprek over de voor- en nadelen van sekswerk. In de praktijk zijn de grenzen tussen hulp- en dienstverlening en een traject gericht op uitstappen meestal vloeiend. De professionals vinden een interne loopbaancoach juist daarom van meerwaarde. Deze kan in bestaande trajecten aansluiten en meebewegen met het tempo dat bij de sekswerker past.

Samengevat nemen we conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek ter harte en hebben deze verwerkt in de nieuwe Nadere regel subsidie Stedelijke hulp- en dienstverlening aan sekswerkers en begeleidingstrajecten, gericht op het verlaten van de branche voor sekswerkers. We hebben er vertrouwen in dat dit opnieuw zal leiden tot hoogwaardig aanbod van hulp- en dienstverlening voor sekswerkers. Hiermee leveren we samen met de sekswerkers en partners een belangrijke bijdrage aan schoon, veilig en transparant sekswerk in onze stad.

In de bijlage vindt u het volledige onderzoeksrapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,